URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

АГЕНЦИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Сарајево, јул 2025. године

Садржај

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА 2

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА 2
2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ 5

II РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ 7

III ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ 8

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ 8
2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ 8
3. МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ 9
4. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА 9
5. НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ 10
   - 5.1. Активности из оквира надлежности рада Агенције 12
6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА 13
7. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ 14
   - 7.1. Преглед прихода и примитака 14
   - 7.2. Преглед расхода и издатака из буџета 14
     - *7.2.1. Издаци за употребу возила* 15
     - *7.2.2. Услуге стручног образовања* 16
     - *7.2.3. Услуге одржавања конвенција и образовања* 16
   - 7.3. Биланс стања 17
8. ЈАВНЕ НАБАВКЕ 17
   - 8.1. Набавка компјутерске опреме 18
   - 8.2. Набавка аутомобила 19
   - 8.3. Набавка услуге одржавања апликације цијене лијекова 20
9. ИТ РЕВИЗИЈА 21
10. КОМЕНТАРИ АГЕНЦИЈЕ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА 22

ПРИЛОЗИ 22

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) који обухватају: биланс стања на 31.12.2024. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу извршења буџета – текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2024. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине[1] и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)[2]. Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Агенције у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

[1] Службени гласник БиХ, број 12/06

[2] Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) і INTOSAI смјернице (GUID).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услијед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услијед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услијед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услијед преваре је већи од ризика насталог услијед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2024. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2024. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Агенције у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње[3]

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на сљедеће:

- *Правилник о унутрашњој организацији још увијек није усаглашен са важећим одлукама Савјета министара БиХ (тачка 5. Извјештаја);*
- *листа есенцијалних лијекова у БиХ и даље није усвојена (тачка 5.1. Извјештаја);*
- *недостаци и слабости у процесу јавних набавки (тачка 8. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

[3] Параграф којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај параграф се назива још и ‘истицање питања’.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 5. 7. 2025. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Нељад Хајтић, с. р.

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неда Мочевић, с. р.

II РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину дато је 12 препорука (пет нових и седам поновљених[4]). Дате препоруке се односе на усклађеност.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука за 2024. годину

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Агенција је дужна ускладити Правилник о унутрашњој организацији с важећим одлукама Савјета министара БиХ.	П
2	Агенција треба да обезбиједи контролу налога за употребу службених возила како би се смањио ризик од ненамјенске употребе истих.	П
3	Препоручујемо Агенцији да приликом одабира семинара које организују специјализоване фирме из Босне и Херцеговине, преферира локације у земљи у циљу рационализације издатака по наведеном основу.	Н
4	Агенција је обавезна да приликом евалуације пристиглих понуда одбаци понуде чија је вриједност већа од процијењене вриједности набавке.	Н
5	Агенција је дужна сачинити писану забиљешку о свим радњама и поступцима како је то дефинисано Законом о јавним набавкама.	П
6	Агенција је дужна придржавати се Закона о јавним набавкама који прописује да се у техничким спецификацијама не смије упућивати на конкретан производ/бренд изузев у изнимним и оправданим случајевима уз поштовање процедуре која регулише питање еквивалента.	Н
7	Агенција је дужна тендерску документацију за набавку службених возила креирати на начин да иста буде заснована на правичности и једнаком третману према потенцијалним понуђачима.	П
8	Агенција је дужна да уз Закон о јавним набавкама и подзаконске акте досљедно примјењује и одредбе Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ приликом провођења поступака набавке службених возила.	Н
9	Агенција је дужна у поступцима јавних набавки захтијевати доказе који се односе на личну способност понуђача на начин прописан Законом о јавним набавкама.	Н
10	Агенција је дужна одбацити захтјев за учешће или понуду уколико понуђач не достави тражене доказе или достави непотпуне доказе о испуњавању услова који се односе на личну способност понуђача.	П
11	Агенција треба редовно ажурирати стратешке документе везане за развој информационог система Агенције са дефинисаним временским оквиром реализације активности у циљу ефикаснијег и економичнијег коришћења ресурса.	П
12	Агенција у наредном периоду треба посветити пажњу питању изналажења рјешења смањења зависности од добављача који су власници изворног кода софтверских апликација и пружају услуге одржавања софтверских апликација значајних за ефикасно пословање Агенције.	П

Статус: Н-нова, П-поновљена

[4] Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

Осим наведеног, у Извјештају је обрађена и једна препорука чија је реализација, у 2024. години, оцијењена као реализација у току, а која ће и даље бити предмет праћења[5].

III ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је финансијску ревизију за 2024. годину која обухвата ревизију финансијских извјештаја Агенције и, у вези с истом, ревизију усклађености.

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Агенције за 2024. годину су, поред мишљења независног ревизора и резимеа датих препорука за 2024. годину, презентовани предмет и циљ ревизије, коришћени критеријуми, као и методе и поступци ревизије. Такође, оцијењена је реализација препорука из претходних извјештаја и презентовани су детаљни ревизорски налази и дате препоруке.

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Агенције за 2024. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је проценити примјењује ли руководство институције законе и прописе, и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједина значајна погрешна приказивања могу остати неоткривена.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Наиме, за обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

[5] Видјети табелу број 2. у тачки 4. Извјештаја

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
  - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
  - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
  - Инструкције о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март, април – јун и јул – септембар 2024. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о лијековима и медицинским средствима.

3. МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ

Финансијска ревизија је проведена у складу с донесеним годишњим планом у двије фазе, односно обављањем претходне и завршне ревизије у периоду између октобра 2024. године и маја 2025. године. У складу с предметом финансијске ревизије и методологијом рада Канцеларије за ревизију која се базира на Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI), сагледана је презентована документација и информације о пословању Агенције, утврђена су подручја ризика и оцијењено је функционисање система интерних контрола по појединим процесима ради одређивања ревизионог приступа. На бази узорка је извршен увид у књиговодствену документацију о насталим пословним догађајима евидентираним у пословним књигама Агенције. Испитана је досљедност примјене законских прописа, те правила, процедура и других интерних аката који су везани за финансијско пословање Агенције. Обављени су разговори с руководством Агенције и другим запосленицима у циљу прибављања образложења одговорних лица у вези с пословним догађајима који су били предметом ревизије.

4. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходним извјештајима о обављеној финансијској ревизији Агенције Канцеларија за ревизију је дала препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Током обављања ревизије за 2024. годину оцијенили смо да је Агенција од укупно 13 претходно датих препорука реализовала пет, седам препорука није реализовала, а за једну препоруку је реализација у току.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Број преп.	Оцјена реализације препорука из претходних извјештаја	Статус
1/2023	Агенција још увијек није ускладила Правилник о унутрашњој организацији с важећим одлукама Савјета министара БиХ.	⊗
2/2023	Агенција је ускладила правилник о коришћењу специјализованих возила са важећим прописима.	✓
3/2023	Поново су уочене слабости код употребе службених возила које се односе на различите километраже за исте путне релације те је у појединим случајевима исказана већа километража од стварне без додатног образложења.	⊗
4/2023	Агенција се у ревидираном периоду придржавала законских одредби које регулишу питања пензионисања запослених.	✓
5/2023	Иако је Агенција проводила истраживање тржишта, код одређених поступака набавки није сачињена писана забиљешка.	⊗
6/2023	Агенција је у случајевима гдје је то тражено прибавила банкарску гаранцију за добро извршење уговора.	✓
7/2023	На тестираним процедурама јавних набавки нису уочене неусклађености тражених захтјева у различитим дијеловима тендерске документације.	✓
8/2023	Приликом истраживања тржишта Агенција је упутила техничку спецификацију са условима које понуђач треба да испуњава ради учешћа у поступку набавке.	✓
9/2023	Агенција је поново приликом евалуације достављених понуда прихватила понуду која не задовољава захтјеве тражене у тендерској документацији.	⊗
10/2023	Тендерска документација за набавку службених возила није креирана водећи рачуна о праведном и једнаком третману према потенцијалним понуђачима.	⊗
11/2023	Агенција није осмислила начин да се смањи зависност пословања од добављача који су власници изворног кода софтверских апликација и пружају услуге одржавања софтверских апликација.	⊗
12/2023	Агенција није ажурирала стратешке документе везане за развој информационог система.	⊗
11/2022	Агенција је предузимала активности на усвајању есенцијалне листе лијекова, али иста још увијек није усвојена.	●

Статус: ✓ реализована препорука[6], ● препорука чија је реализација у току[7], ⊗ нереализована препорука[8].

5. НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Агенција је самостална управна организација и овлашћено тијело које је одговорно за лијекове и медицинска средстава који се производе и употребљавају у медицини у Босни и Херцеговини. Агенција је основана ради:

- заштите и промоције здравља обезбјеђењем квалитетних, безбједних и дјелотворних лијекова и медицинских средстава за употребу у хуманој медицини и успоставе функционалног, координисаног и јединственог регулационог система лијекова и медицинских средстава;
- успоставе и надзора јединственог тржишта лијекова и медицинских средстава те њихове доступности за територију БиХ;
- остваривања сарадње и пружања стручне помоћи надлежним државним и ентитетским министарствима овлашћеним за послове здравства при обликовању,

[6] Реализоване су активности наведене у препоруци.
[7] У току је реализација активности те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.
[8] Нису предузимане активности на реализацији препоруке те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

припремању приједлога и провођењу националне политике лијекова и медицинских средстава за употребу у хуманој медицини;
- предлагања доношења и измјене законских прописа из области лијекова и медицинских средстава те усаглашавања прописа с међународним стандардима;
- обављања и других послова утврђених законом, као и прописима донесеним на основу закона.

За управљање Агенцијом одговоран је директор Агенције. Директор има замјеника који обавља дужност директора у његовом одсуству. Директора и замјеника директора именује Савјет министара БиХ на приједлог Стручног савјета. Мандат директора и замјеника директора траје четири године, са могућношћу реизбора на још један мандат. Тренутно руководство Агенције је именовано половином 2023. године.

Поред директора, тијела Агенције су Стручни савјет и комисије Агенције.

Стручни савјет је стручно, регулаторно, савјетодавно и контролно тијело Агенције које има седам чланова. Чланове Стручног савјета именује Савјет министара БиХ на приједлог Министарства цивилних послова БиХ са листе кандидата коју утврде ентитетска министарства здравства и Одјел за здравство Брчко дистрикта БиХ. Мандат Стручног савјета је четири године, уз могућност реизбора на још један мандат. Тренутни чланови Стручног савјета су именовани у марту 2018. године и мандат им је истекао у марту 2022. године, а именовање нових још увијек није окончано.

Комисије Агенције су: Комисија за лијекове, Комисија за медицинска средства, Комисија за клиничка испитивања, Комисија за фармакопеју и остале комисије за рјешавање посебних питања. Према Закону о лијековима и медицинским средствима[9], чланове комисија предлажу ентитетска министарства здравства (седам чланова) и Одјел за здравство Брчко дистрикта (једног члана). Чланове комисија именује директор Агенције, уз претходну сагласност Стручног савјета. Тренутним члановима мандат је истекао у јуну 2022. године, а именовање нових још увијек није извршено јер нису све надлежне институције доставиле приједлоге својих чланова.

Агенција има сљедеће организационе јединице: Кабинет директора и замјеника директора, контролна лабораторија у оквиру које се налазе Сектор за оцјену фармацеутског квалитета лијека, Сектор за фармацеутско-хемијску контролу квалитета лијека, Сектор за микробиолошку и биолошку контролу квалитета лијека и фитолабораторију, затим Сектор за лијекове, Сектор за медицинска средства, инспекторат, Сектор – Главна канцеларија за фармаковигилансу и материовигилансу, Сектор за клиничка испитивања, Сектор за опште и правне послове, Сектор за финансијске послове и Служба за обезбјеђење квалитета. За обављање послова из надлежности Агенције утврђено је укупно 160 извршилаца. Закључно с 31. 12. 2024. године у Агенцији је било запослено 98 лица.

Агенција још увијек није ускладила Правилник о унутрашњој организацији са Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе Босне и Херцеговине[10] и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама Босне и Херцеговине[11] а важећи Правилник је на снази од

[9] Службени гласник БиХ, број 58/08
[10] Службени гласник БиХ, број 30/13
[11] Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15 и 51/18

2010. године. Крајем 2023. године формирана је радна група која је требало да припреми приједлог правилника. Агенција је достављала дописе Министарству правде БиХ у којима је тражила мишљење о појединим питањима везаним за израду новог правилника. Међутим, предузете активности нису довеле до конкретних резултата и приједлог правилника још увијек није сачињен.

Водећи рачуна о чињеници да је Агенција била у обавези ускладити Правилник о унутрашњој организацији са предметним одлукама Савјета министара БиХ до 2015. године и да још увијек није сачинила нови правилник и започела процедуру прибављања мишљења надлежних институција која претходи упућивању приједлога правилника према Савјету министара БиХ на усвајање, сматрамо да вишегодишњи изостанак активности указује на недовољан ангажман Агенције по наведеном питању.

ПРЕПОРУКА 1

Агенција је дужна ускладити Правилник о унутрашњој организацији с важећим одлукама Савјета министара БиХ.

5.1. Активности из оквира надлежности рада Агенције

Законом о лијековима и медицинским средствима је прописан поступак утврђивања листе есенцијалних лијекова[12]. Комисија за лијекове припрема и предлаже Стручном савјету Агенције листу есенцијалних лијекова, а Стручни савјет, уз претходно прибављену сагласност надлежних ентитетских министарстава и Одјела за здравство Брчко дистрикта, приједлог доставља на усвајање Савјету министара БиХ. Законом је дефинисано да Савјет министара БиХ најмање сваке двије године утврђује листу есенцијалних лијекова у БиХ.[13] Од доношења споменутог закона, Савјет министара БиХ никада није утврдио листу есенцијалних лијекова, иако је Агенција достављала своје приједлоге и ургенције. Претходни приједлог есенцијалне листе који је Стручни савјет усвојио крајем 2021. године је током 2023. године повучен из даље процедуре.

Процес усаглашавања есенцијалне листе лијекова у БиХ поново је покренут у мају 2024. године. Током године су предузимане активности на усаглашавању исте па је на сједници Стручног савјета из марта 2025. године констатовано да су добијене сагласности надлежних ентитетских министарстава и Одјела за здравство Брчко дистрикта за есенцијалну листу лијекова. Агенција је почетком априла 2025. године упутила допис ентитетским министарствима финансија те Дирекцији за финансије Владе Брчко дистрикта тражећи фискалну процјену учинка који би усвајање Одлуке о есенцијалној листи лијекова имало на њихове буџете, што је неопходан корак за добијање мишљења Министарства финансија и трезора БиХ на приједлог одлуке о есенцијалној листи лијекова. Међутим, иста је до краја априла добијена само од Дирекције за финансије Владе Брчко дистрикта.

[12] Лијекови са листе есенцијалних лијекова представљају минимум лијекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, као и минимум лијекова у болничкој здравственој заштити.
[13] Члан 83. став (1) Закона о лијековима и медицинским средствима

Можемо закључити да је есенцијална листа лијекова одобрена од надлежних ентитетских органа и надлежног органа Брчко дистрикта кроз дуготрајан процес усаглашавања. Међутим, накнадно, а не истовремено достављање и фискалног утицаја прихваћене листе, од ентитетског нивоа и Брчко дистрикта знатно утиче на ефикасност у процесу доношења есенцијалне листе. На овај начин се доношење есенцијалне листе додатно одуговлачи, што има директног утицаја на обезбјеђење доступности основних лијекова за све грађане у Босни и Херцеговини.

По питању припреме приједлога листе есенцијалних лијекова који би се упутио Савјету министара БиХ на усвајање сходно законским одредбама, дали смо препоруку у претходном периоду, те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (препорука број 11/2022 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола:

Закон о финансирању институција БиХ[14] уређује област финансијског управљања и контроле. Овим законом финансијско управљање и контрола дефинисано је као свеобухватан систем политика, процедура и активности који успоставља и за који је одговоран руководилац институције. Систем финансијског управљања и контроле заснива се на управљању ризицима и пружа разумно увјеравање да ће циљеви институције бити остварени на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин.

Агенција је донијела основне документе за успостављање система финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Регистар ризика је ажуриран у току 2024. године, а ажурирани су и поједини интерни прописи. Руководству Агенције је достављен извјештај о развоју финансијског управљања и контроле у Агенцији за 2024. годину. Агенција је Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ[15] доставила Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2024. годину.

Функционисање система интерних контрола:

Систем интерних контрола у Агенцији још увијек није успостављен на задовољавајућем нивоу. Наиме, и током 2024. године су, као и у ранијем периоду, констатовани недостаци и слабости у процесима који су обухваћени ревизијом. Недостаци и слабости су још

[14] Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

[15] Наведена Јединица има обавезу сачињавати и Савјету министара БиХ достављати консолидовани годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле у институцијама БиХ који садржи информације о степену успостављања, напретку, стању и активностима које су у извјештајном периоду реализоване у области развоја система интерних финансијских контрола, као и о плановима за будући развој система интерних финансијских контрола у институцијама БиХ.

увијек присутни код употребе службених возила и нарочито код јавних набавки, што је детаљно описано у појединачним тачкама Извјештаја.

7. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2024. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су сачињени према Правилнику о финансијском извјештавању институција БиХ[16].

7.1. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, исказани су у износу од 11.046.053 КМ, што је за 1.201.453 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2024. годину.

Значајни приходи односе се на: приходе од административних такси (336.760 КМ) и приходе од посебних накнада и такси (10.654.040 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Прилогу I Извјештаја.

7.2. Преглед расхода и издатака из буџета

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину[17], Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 8.498.000 КМ (текући издаци 7.840.000 КМ и капитални издаци 658.000 КМ)[18]. Такође, поменутим законом је одобрено 103 запослених у Агенцији.

Током године Агенција је реализовала продају службеног моторног возила и том приликом је остварен приход у укупном износу од 9.600 КМ. У складу са Законом о буџету за 2024. годину, остварени приход стављен је на располагање Агенцији за набавку новог моторног возила.

Према наведеном, Агенција је у 2024. години располагала средствима у укупном износу од 8.507.600 КМ.

Агенција је извршила преструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Преструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 404.400 КМ и повећане су буџетске позиције изнајмљивања имовине и опреме (40.000 КМ), уговорених и других посебних услуга (40.000 КМ), набавке опреме (163.400 КМ) те

[16] Службени гласник БиХ, број 25/15, 91/17 и 2/24
[17] Службени гласник БиХ, број 50/24
[18] До усвајања буџета за 2024. годину, Агенција је располагала средствима одобреним према појединачним инструкцијама о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март 2024. године, број: 05-16-2-9002-1/23 од 28.12.2023. године, за период април – јун 2024. године, број: 05-02-2-2499-1/24 од 26.3.2024. године и период јул – септембар 2024. године, број: 05-02-2-4285-1/24 од 25.6.2024. године које је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

набавке сталних средстава у облику права (161.000 КМ), док су смањене буџетске позиције накнада трошкова запослених и скупштинских посланика (80.000 КМ), издатака за енергију и комуналне услуге (24.400 КМ), набавке материјала (120.000 КМ) те издатака за текуће одржавање (180.000 КМ).
У прегледу расхода и издатака по економским категоријама – збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 7.404.954 КМ, што је за 1.102.646 КМ мање у односу на расположиви (кориговани) буџет за 2024. годину.

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате (3.436.381 КМ)[19], накнаде трошкова запослених (497.973 КМ), путне трошкове (91.212 КМ), издатке телефонских и поштанских услуга (105.116 КМ), издатке за енергију и комуналне услуге (155.067 КМ), набавку материјала (386.933 КМ), унајмљивање имовине и опреме (636.328 КМ), издатке за текуће одржавање (794.523 КМ), уговорене и друге посебне услуге (393.458 КМ), набавку опреме (637.429 КМ) и набавку сталних средстава у облику права (240.985 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Прилогу II Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, стање по процесима за које су дате препоруке у ранијем периоду чија реализација је у току, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2024. години.

7.2.1. Издаци за употребу возила

Укупно остварени издаци за коришћење службених возила на 31. 12. 2024. године исказани су у износу од 48.927 КМ. Значајни издаци односе се на ауто-гуме (8.466 КМ), дизел гориво (16.446 КМ), материјал за поправак и одржавање возила (6.725 КМ), услуге за поправак и одржавање возила (2.597 КМ) те на осигурање возила (5.000 КМ).

Према Правилнику Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине[20], Агенцији је дато право на коришћење два службена возила. Такође, Агенцији је одобрен Правилник о специјализованим возилима из 2015. године по којем располаже додатним трима возилима. Агенција тренутно на располагању има једно службено и три специјализована возила.

Агенција је током године поднијела на сагласност Савјету министара БиХ нови Правилник о специјализованим возилима који је, након добијене сагласности, донесен у фебруару 2025. године[21]. У односу на претходни, новим правилником је задржан исти број и класе возила којим Агенција може располагати.

Правилником Савјета министара о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ[22] дефинисано је да ће институције Босне и Херцеговине интерним актом прописати начин контроле употребе службених возила. Интерним правилником о условима набавке и начину употребе службених моторних возила Агенције из октобра 2023. прописано је, између осталог, да Одсјек за опште послове

[19] Просјечан број запослених у 2024. години за које су исплаћене бруто плате био је 97.
[20] Службени гласник БиХ, број 34/23 и 84/23
[21] Службени гласник БиХ, број 10/25
[22] Члан 10. Правилника

врши контролу достављених путних налога за коришћење службених возила те сачињава мјесечни извјештај о потрошњи горива и пређеној километражи за сва службена моторна возила којим Агенција располаже.[23] Као и у ранијем периоду, у путним налозима за коришћење службених возила поново су уочене различите километраже за исте путне релације. Такође, уочено је да је за поједине релације уписана већа километража од стварне за ту релацију без додатних образложења.

ПРЕПОРУКА 2

Агенција треба да обезбиједи адекватну контролу налога за употребу службених возила сходно одредбама важећих прописа како би се смањио ризик од ненамјенске употребе истих.

7.2.2. Услуге стручног образовања

Издаци за услуге стручног образовања остварени су у износу од 19.813 КМ и дијелом се односе на плаћене котизације за семинаре изван Босне и Херцеговине у организацији специјализованих фирми за едукацију из Босне и Херцеговине. Теме које су обрађене на тим семинарима односе се едукације из области јавних набавки. Поред исплаћених трошкова котизација, исплаћени су и трошкови службених путовања тако да је за предметне намјене реализовано укупно 7.112 КМ. Нису нам презентоване анализе за одабир тема едукација те расположивости обрада истих тема у земљи и иностранству.

ПРЕПОРУКА 3

Препоручујемо Агенцији да приликом одабира семинара које организују специјализоване фирме из Босне и Херцеговине, преферира локације у земљи у циљу рационализације издатака по наведеном основу.

7.2.3. Услуге одржавања конвенција и образовања

Агенција је у 2024. години на конту услуга одржавања конвенција и образовања евидентирала издатке у износу од 35.100 КМ. Наведени издаци се односе на организацију конференције поводом обиљежавања 15 година од оснивања Агенције. Организација је подразумијевала изнајмљивање ресторана, конференцијске сале у којој су одржана два блока излагања те панел-дискусија, затим брендинг конференције који је укључивао израду веб-странице конференције, логотипа итд.

Уважавајући значај јачања јавне видљивости Агенције ипак се нисмо могли увјерити да су трошкови у овом случају били примјерени у контексту рационалног и сврсисходног коришћења јавних средстава. Издвајање више од 35.000 КМ за једнократан догађај, у условима ограничених буџетских ресурса не представља добру праксу у управљању јавним новцем.

Расходи ове категорије, с обзиром на то да нису регулисани, требају бити с посебном пажњом сагледани у циљу остваривања рационалне и намјенске потрошње.

[23] Члан 15. став (6) Правилника о условима набавке и начину употребе службених моторних возила Агенције

7.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2024. године исказана су укупна средства у износу од 2.135.536 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 3.689.500 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (75.128 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (2.039.477 КМ), обавезе према добављачима (467.566 КМ), обавезе према запосленима (334.811 КМ) и краткорочна разграничења (827.406 КМ).

Биланс стања приказан је у Прилогу III Извјештаја.

8. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је донијела и објавила План јавних набавки за 2024. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама Босне и Херцеговине[24].

Према презентованим подацима[25], Агенција је у 2024. години провела 47 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Агенција је провела 28 отворених поступака у вриједности од 1.626.797 КМ, шест преговарачких поступака без објављивања обавјештења о набавци у вриједности од 469.306 КМ и 13 конкурентских поступака у вриједности од 245.989 КМ. Агенција је путем директних споразума извршила набавке у вриједности од 157.914 КМ.

Наводимо опште недостатке уочене током ревизије процеса јавних набавки:

- Законом о јавним набавкама је дефинисано да се под неприхватљивом понудом сматра она понуда чија цијена прелази планирана, односно обезбијеђена новчана средства уговорног органа за набавку[26]. Проведеном ревизијом поступака набавки из узорка уочили смо да је у два посматрана случаја (набавка потрошног лабораторијског материјала – реагенси за LAL[27] и набавка услуге екстерне валидације опреме – изолатор техника за тест стерилности[28]) Агенција прихватила понуду чија је вриједност била већа од процијењене вриједности набавке.

ПРЕПОРУКА 4

Агенција је обавезна да приликом евалуације пристиглих понуда одбаци понуде чија је вриједност већа од процијењене вриједности набавке.

[24] Службени гласник БиХ, број 39/14, 59/22 и 50/24
[25] Подаци из система ЕЈН
[26] Члан 2. став л) ЗЈН
[27] Процијењена вриједност набавке је износила 100.000 КМ без ПДВ-а, а вриједност понуде и оквирног споразума је износила 113.267 КМ.
[28] Процијењена вриједност набавке је износила 70.000 КМ без ПДВ-а, а вриједност понуде и оквирног споразума је износила 83.087 КМ

- Законом о јавним набавкама је такође прописано да се о претходној провјери тржишта сачињава писана забиљешка о свим радњама и поступцима и улаже у предмет списа. Агенција у одређеним случајевима није поступила у складу са поменутом одредбом. За поједине процедуре јавних набавки није сачињена писана забиљешка о истраживању тржишта (нпр. набавка услуге изнајмљивања Data центра и набавка услуге одржавања Ready и eportal&Nees софтвера).

ПРЕПОРУКА 5

Агенција је дужна сачинити писану забиљешку о свим радњама и поступцима како је то дефинисано Законом о јавним набавкама.

Ревизијом процедура јавних набавки из узорка утврђена су одступања од задатих критеријума како слиједи:

8.1. Набавка компјутерске опреме

У складу са планом јавних набавки, одлуком из октобра покренут је поступак набавке рачунара и рачунарске опреме процијењене вриједности 69.231 КМ без ПДВ-а, а укупна вриједност закључених уговора износи 67.817 КМ без ПДВ-а. Набавка је подијељена на пет лотова и проведена је путем отвореног поступка уз најнижу цијену као критеријум за додјелу уговора те планирано провођење е-аукције. Тендерску документацију је преузело 19 потенцијалних понуђача. За лотове 1, 3, 4 и 5 је пристигла по једна понуда, док су за лот 2 пристигле двије понуде. Комисија за набавке је констатовала да су исте прихватљиве сходно утврђеним критеријумима те су донесене одлуке о избору и склопљени уговори са најповољнијим понуђачима (за лот 2 је проведена е-аукција на којој је процентуално умањење цијене износило 8%).

Законом о јавним набавкама БиХ[29] дефинисано је да уговорни орган, осим ако није оправдано предметом набавке, у техничкој спецификацији не смије упутити на одређеног произвођача, на поријекло или на посебан поступак, на марке, патенте, типове или одређено поријекло, ако би се тиме погодовало или би се искључили одређени привредни субјекте или одређени производи. Такве напомене допуштене су само ако се предмет набавке не може довољно прецизно и разумљиво описати, али се без изузетка морају означити додатком "или еквивалент" те се у тендерској документацији морају навести критеријуми мјеродавни за оцјењивање еквивалентности. Приликом набавке рачунара и лаптопа, Агенција је у техничкој спецификацији навела назив производа уз додатак ‘’или еквивалент’’, али без навођења критеријума мјеродавних за оцјењивање еквивалентности у тендерској документацији.

ПРЕПОРУКА 6

Агенција је дужна придржавати се Закона о јавним набавкама који прописује да се у техничким спецификацијама не смије упућивати на конкретан производ/бренд изузев у изнимним и оправданим случајевима уз поштовање процедуре која регулише питање еквивалента.

[29] Члан 54. став (9) ЗЈН

8.2. Набавка аутомобила

На основу одлуке о покретању поступка јавне набавке аутомобила покренут је отворени поступак чија је укупна планирана вриједност била 51.282 КМ без ПДВ-а, а вриједност закљученог уговора износи 51.197 КМ без ПДВ-а. Критеријум за додјелу уговора је била најнижа цијена уз планирано провођење е-аукције. Процедура је покренута у септембру 2024. године. Тендерску документацију је преузело 11 потенцијалних понуђача, а пристигла је једна понуда која је оцијењена као прихватљива па је са понуђачем закључен уговор.

Тендерском документацијом је, између осталог, кроз Прилог III – Образац за цијену понуде који садржи техничку спецификацију возила дефинисано да је добављач обавезан дати фабричку гаранцију на возило минимално осам година и до минимално 180.000 пређених километара. Током ревизије нису нам презентоване информације о моделима возила која, поред возила које је купљено поступком набавке[30], могу испунити тражене захтјеве у погледу гаранције. Имајући у виду наведено, сматрамо да нису испоштовани основни принципи Закона о јавним набавкама БиХ који се односе на активну и праведну конкуренцију.

ПРЕПОРУКА 7

Агенција је дужна тендерску документацију за набавку службених возила креирати на начин да иста буде заснована на правичности и једнаком третману према потенцијалним понуђачима.

Правилником о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине[31] прописано је да се набавка службених возила обавезно проводи у складу са Законом о јавним набавкама. Уз прописане набавне вриједности возила[32] и услове прописане подзаконским актима Закона, приликом утврђивања услова набавке, обавезни квалификациони критеријуми су: а) Обавезна гаранција за период од минимално четири године; б) План одржавања који укључује трошкове редовних сервиса у периоду важења гаранције, а минимално за 120.000 пређених километара.

Агенција није поступила у складу са одредбама наведеног и укључила претходно наведене услове у квалификационе критеријуме приликом набавке службених возила. Укључивање наведених услова у одређеном облику кроз техничке спецификације изван квалификационих критеријума није поступање у складу са одредбама претходно наведеног Правилника.

[30] Набављено је возило Toyota Corolla
[31] Члан 4. Правилника
[32] Члан 3. Правилника

ПРЕПОРУКА 8

Агенција је дужна да уз Закон о јавним набавкама и подзаконске акте досљедно примјењује и одредбе Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ приликом провођења поступака набавке службених возила.

Такође, Законом о јавним набавкама прописано је да уговорни орган у тендерској документацији дефинише услове за квалификацију на начин да утврди минимум захтјева за квалификацију кандидата/понуђача у погледу њихове личне способности, економског и финансијског стања, те њихове техничке и/или професионалне способности.[33] Агенција при провођењу поступка набавке аутомобила, тендерском документацијом није захтијевала квалификациону документацију у циљу доказивања личне способности понуђача. Наведено за посљедицу, између осталог, може имати излагање ризику пословања са добављачима који не измирују пореске и друге обавезе према држави.

ПРЕПОРУКА 9

Агенција је дужна у поступцима јавних набавки захтијевати доказе који се односе на личну способност понуђача на начин прописан Законом о јавним набавкама.

8.3. Набавка услуге одржавања апликације цијене лијекова

Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ провела је набавку одржавања апликације цијене лијекова путем преговарачког поступка без објаве обавјештења. Процијењена вриједност набавке износила је 25.500 КМ без ПДВ-а. Будући да Агенција не посједује изворни код за апликације, позив је упућен јединoм овлашћеном пружаоцу услуга јер није могуће остварити конкуренцију понуђача у циљу добијања повољније цијене одржавања. На приједлог комисије са понуђачем је склопљен уговор у износу од 25.485 КМ без ПДВ-а.

Агенција је кроз тендерску документацију захтијевала квалификациону документацију у циљу доказивања личне способности понуђача. Понуђач је у понуди доставио изјаву по члану 45. Закона о јавним набавкама те потврду да нема дуга по основи јавних давања о којима евиденцију води Порезна управа Републике Хрватске. Међутим, остали докази по члану 45. нису достављени у понуди нити накнадно у предвиђеном року уз образложење да, с обзиром на то да се ради о понуђачу из Републике Хрватске односно Европске уније, потврде о некажњавању се не издају у стандардној процедури. Агенција је и поред чињенице да документација коју је тражила тендерском документацијом није достављена ипак закључила уговор са понуђачем.

[33] Члан 44. став (2) ЗЈН

ПРЕПОРУКА 10

Агенција је дужна одбацити захтјев за учешће или понуду уколико понуђач не достави тражене доказе или достави непотпуне доказе о испуњавању услова који се односе на личну способност понуђача.

9. ИТ РЕВИЗИЈА

Стратегија развоја информационог система: Агенција има јавно доступну Стратегију развоја информационог система на својој веб-страници која ни у 2024. години није ажурирана. Постојећа стратегија је застарјела и не садржи неке податке као што је датум креирања, односно доношења, као ни временски оквир реализације. Агенција је тренутно без стратешког усмјерења по питању развоја ИТ система.

ПРЕПОРУКА 11

Агенција треба редовно ажурирати стратешке документе везане за развој информационог система Агенције са дефинисаним временским оквиром реализације активности у циљу ефикаснијег и економичнијег коришћења ресурса.

Зависност од добављача који су власници изворног кода: За потребе Агенције, у ранијем периоду урађене су екстерне анализе економичности и ефикасности изнајмљивања одређених софтвера који су у употреби у Агенцији. Резултати анализа су показали да се постиже већа економичност уколико се користе екстернализиране услуге, највећим дијелом због алтернативних опција трошкова улагања у рјешења, непостојања стручњака за програмирање у Агенцији те расположивости већег броја стручњака за подршку. Агенција ни у 2024. години није осмислила начин да се смањи зависност пословања од добављача који су власници изворног кода софтверских апликација и пружају услуге одржавања софтверских апликација. Наведено може имати утицај на континуитет пословања, посебно у случајевима када уговорни орган не може благовремено обезбиједити финансијска средства или немогућност добављача да понуди, односно пружи тражену услугу.

ПРЕПОРУКА 12

Агенција у наредном периоду треба посветити пажњу питању проналажења рјешења смањења зависности од добављача који су власници изворног кода софтверских апликација и пружају услуге одржавања софтверских апликација значајних за ефикасно пословање Агенције.

10. КОМЕНТАРИ АГЕНЦИЈЕ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Агенција у остављеном року није доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину.

Ревизију у Агенцији за 2024. годину обавили су: Срђан Крајишник – вођа тима, Армин Корађ – члан тима, Нерман Велић – члан тима и Јована Јошило – члан тима.

Вођа тима за финансијску ревизију	**Руководилац Одјељења за финансијску ревизију**
Срђан Крајишник, с. р.	Нермин Хамзагић, с. р.

Број: 03-16-1-790/25

Прилози

Прилог I – Преглед прихода и примитака за 2024. годину
Прилог II – Преглед расхода буџета за 2024. годину
Прилог III – Биланс стања на 31.12.2024. године

Прилог I

Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	**9.835.000**	**0**	**9.835.000**	**11.036.453**	**112**
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	9.820.000	0	9.820.000	11.021.953	**112**
Новчане казне (непореске природе)	15.000	0	15.000	14.500	**97**
2. Текући трансфери и донације	**0**	**0**	**0**	**0**	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација – донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	**0**	**9.600**	**9.600**	**9.600**	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	9.600	9.600	9.600	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	**9.835.000**	**9.600**	**9.844.600**	**11.046.053**	**112**

Прилог II

Преглед расхода буџета за 2024. годину

Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	**7.840.000**	**-324.400**	**7.515.600**	**6.526.539**	**87**
Бруто плате и накнаде	3.750.000	0	3.750.000	3.436.381	**92**
Накнаде трошкова запослених	638.000	-80.000	558.000	497.973	**89**
Путни трошкови	130.000	0	130.000	91.212	**70**
Издаци телефонских и поштанских услуга	120.000	0	120.000	105.116	**88**
Издаци за енергију и комуналне услуге	270.000	-24.400	245.600	155.067	**63**
Набавка материјала	610.000	-120.000	490.000	386.933	**79**
Издаци за услуге превоза и горива	63.000	0	63.000	24.517	**39**
Унајмљивање имовине и опреме	642.000	40.000	682.000	636.328	**93**
Издаци за текуће одржавање	1.204.000	-180.000	1.024.000	794.523	**78**
Издаци за осигурање	8.000	0	8.000	5.031	**63**
Уговорене и друге посебне услуге	405.000	40.000	445.000	393.458	**88**
2. Капитални издаци	**658.000**	**334.000**	**992.000**	**878.414**	**89**
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	558.000	173.000	731.000	637.429	**87**
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Набавка сталних средстава у облику права	100.000	161.000	261.000	240.985	**92**
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	**0**	**0**	**0**	**0**	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	**8.498.000**	**9.600**	**8.507.600**	**7.404.954**	**87**
5. Вишегодишња капитална улагања	**0**	**0**	**0**	**0**	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	**0**	**0**	**0**	**0**	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	**0**	**0**	**0**	**0**	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	**8.498.000**	**9.600**	**8.507.600**	**7.404.954**	**87**

Прилог III

Биланс стања на 31.12.2024. године

Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	**96.059**	**64.526**	**149**
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	75.128	58.991	**127**
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	20.931	5.534	**378**
2. Стална средства	**2.039.477**	**1.840.913**	**111**
Стална средства	7.738.971	7.411.941	**104**
Исправка вриједности	5.699.494	5.571.028	**102**
Неотписана вриједност сталних средстава	2.039.477	1.840.913	**111**
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	**2.135.536**	**1.905.438**	**112**

3. Краткорочне обавезе и разграничења	**1.650.023**	**1.685.454**	**98**
Краткорочне текуће обавезе	487.806	732.196	**67**
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	334.811	303.845	**110**
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	827.406	649.413	**127**
4. Дугорочне обавезе и разграничења	**0**	**0**	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	**2.039.477**	**1.840.913**	**111**
Извори средстава	2.039.477	1.840.913	**111**
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	**3.689.500**	**3.526.367**	**105**

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен